

114

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

I. EFREMOV

COR SERPENTIS

★★

EDITATA
DE REVISTA

**ȘTIINȚA
&
TEHNICĂ**

I. EFREMOV

COR SERPENTIS

(INIMA ȘARPELUI)

Colecția „Povestiri științifico-fantastice”

114

Traducere din limba rusă de
A. ROGOZ și F. IONESCU

Dragi cititori,

Vă rugăm să ne scrieți impresiile și observațiile dv. critice
cu privire la aceste povestiri și la prezentarea lor grafică.

Adresa noastră este: Colecția „Povestiri științifico-fantas-
tice” a revistei „Știință și tehnică”, Casa Școlii. Piața
Școlii nr. 1, raionul I. V. Stalin, București.

**MANUSCRISELE NEPUBLICATE
NU SE INAPOIAZA**

**MANUSCRISELE NEDACTILOGRAFIAȚE
NU SE IAU ÎN CONSIDERAȚIE**

Coperta desen: DUMITRU IONESCU

COR SERPENTIS (INIMA ȘARPELUI)

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

„Tellur“ este prima aeronavă terestră al cărei zbor se bazează pe principiul pulsațiilor, ceea ce îi dă posibilitatea să străbată Cosmosul cu viteze de mii de ori mai mari decât viteza luminii. Ea călătorește spre steaua Cor Serpentis aflată la sute de ani-lumină de Pământ, pentru a întreprinde acolo cercetări importante. Deodată pe ecranul locatorului apare un semnal. Echipajul lui „Tellur“ își dă seama că spre ei se îndreaptă o altă navă interastrală. Cum sînt acele ființe străine? Și cum se vor comporta ele? Mutt Ang, comandantul lui „Tellur“, crede că ele se vor purta în mod pașnic, în ciuda presupunerilor unei anumite literaturi din „antichitate“, din care, ca exemplu, dă fantezia unui străvechi autor american.

(Urmare din numărul trecut)

În povestirea intitulată „Prima întîlnire“ era vorba despre dramaticele momente în care o aeronavă pămîntească și o alta străină și-au încrucișat drumurile în Nebuloasa Crabul, la peste o mie de parseci de Soare. Comandantul aeronavei terestre dăduse ordin să fie pregătite toate hărțile siderale, materialele de observație și calculele pentru nimicirea imediată a cosmonavei necunoscute de culoare neagră. De asemenea, toate tunurile folosite la distrugerea meteoriților trebuiau îndreptate spre inamic. Apoi pămîntenii începură să dezbată o problemă foarte importantă: aveau ei dreptul să încerce ducerea de tratative cu ființele venite din altă lume sau trebuiau să le atace fără nici o întîrziere și să le distrugă? Pămîntenii erau alarmați de faptul că străinii ar putea să le descopere drumul pe care veniseră și astfel ar putea năvăli pe Pământ cu intenția de a-l cuceri.

Aceste năstrușnice gînduri ce-l frămîntau pe comandant erau socotite de toți subordonații săi drept adevăruri incontestabile. În mintea lui, întîlnirea a două civilizații, care se născuseră independent,

trebuia să ducă la victoria aceleia care dispunea de un armament mai bun. O întâlnire în Cosmos însemna ori tratative, ori război (altceva nu-i putea trece prin cap autorului). Și în vreme ce pe astronava terestră se discuta această problemă nava necunoscută, după ce lansă în spațiul cosmic un robot sferic, se îndepărtă la patru sute de mile. Înveșmîntați în costume de scafandri, pămîntenii se apropiară de robot și fixară în el legătura. În scurt timp s-a putut constata că străinii, cu toate că vedeau doar în spectrul razelor infraroșii și discutau emișind unde radiofonice, erau foarte asemănători cu oamenii planetei noastre. De asemenea, aceștia din urmă au descifrat imediat limbajul celorlalți și le-au înțeles gîndurile.

Ca și pămîntenii, comandantul astronavei străine avea și el îndoieli: el își bătea capul să descopere mijlocul de a scăpa viu și nevătmătat din această situație critică fără să distrugă astronava pămînteană.

Minunata și atît de mult așteptata clipă a întâlnirii dintre reprezentanții a două planete diferite amenința să se transforme într-o nenorocire. Cele două nave interastrale se opriseră la o distanță de șapte sute de mife una de alta și de aproape două săptămîni tot duceau tratative prin intermediul robotului, care era de fapt un soi de barcă sferică.

Cei doi comandanți se incredințau reciproc de intențiile lor pașnice, dar totodată susțineau că nu se pot încrede unul într-altul. Situația ar fi fost fără ieșire dacă eroul principal al povestirii — un tînăr astrofizician — nu s-ar fi împrietenit cu un membru din echipajul celeilalte astronave. Prin intermediul acestuia, a obținut îngăduința de a vizita împreună cu comandantul său cosmonava străină. Înainte de a porni în această incursiune, el a avut grijă să-și ascundă sub haină o bombă cu o teribilă putere explozivă. O dată ajunși la destinație, cei doi dădură un ultimatum: să se procedeze la un schimb de cosmonave; o parte din echipajul astronavei negre avea să treacă pe cea terestră, iar o parte dintre pămînteni pe astronava străină. În prealabil, tunurile pentru nimicirea meteoriților trebuiau să fie făcute inofensive. Astrofizicianul și comandantul urmau să rămînă pe astronava străină și într-un caz critic s-o arunce în aer. Ultimatumul a fost primit, și astfel astronava cea neagră cu ostataci pămînteni s-a îndepărtat, iar astronava terestră cu ostataci străini a plecat și ea, dispărînd în ceață.

Comandantul nu mai găsea cuvinte de laudă pentru ingeniozitatea tînărului astrofizician; acesta însă îi spuse cu modestie că niciodată nu i-ar fi trecut prin minte un asemenea plan strategic dacă n-ar fi înțeles că pămîntenii și străinii se aseamănă, avînd aceeași psihologie. Fiînd atînci întrebat cum de a ajuns la această concluzie, astrofizicianul răspunse că, în cursul celor două ore cît stătuse lingă robot, povestise anecdote prietenului său de pe astronava străină...

...În bibliotecă se porniră dezbateri aprinse. Încă de pe cînd se citea, ba unul, ba altul dintre tinerii astronauți își manifesta ne-

răbdarea, dezacordul și dorința de a contrazice cele auzite. Acum ei începură să discute, străduindu-se să respecte ordinea celor care arătasera primii că doresc să ia cuvântul. Cu toții se adresau comandantului, de parcă el ar fi fost răspunzător pentru această străveche povestire, scoasă de la arhivă.

Cei mai mulți vorbeau de totala neconcordanță dintre timpul acțiunii și psihologia eroilor. Dacă astronava fusese capabilă numai în trei luni să se depărteze de Pământ pînă la o distanță de patru mii de ani lumină, atunci acțiunea acestei povestiri trebuie să fi avut loc într-o epocă ulterioară aceleia în care și-a plasat autorul eroii. Nici chiar noi n-am pătruns încă pînă la asemenea genuri ale Cosmosului, spuneau astronautii. Pe de altă parte însă, gîndurile și faptele pămîntenilor descriși în povestire nu se deosebeau intru nimic de acelea manifestate de oamenii care trăiseră cu multe veacuri în urmă, pe timpul capitalismului. Afară de asta, mai existau o mulțime de greșeli tehnice. De exemplu, *oprirea* foarte rapidă a cosmonavelor. De asemenea nu era verosimilă nici înțelegerea cu ajutorul radioundelor. Dacă planeta astronautilor străini — după cum se spunea în povestire — avea o atmosferă cu aceeași densitate ca a Pământului, atunci auzul lor trebuia să fie la fel de dezvoltat ca la oameni; or, aceasta necesita o cheltuială mai mică de energie decît aceea trebuincioasă producerii radioundelor. Neverosimilă era și rapidă descifrare a limbii străinilor...

La rîndul său, Tey Eron observă greșita prezentare a noțiunii de Cosmos, cu atît mai mult cu cît marele savant Țolkovski prevenise omenirea, cu cîteva decenii mai înainte ca să fi fost scrisă acea povestire, că Universul este mult mai complex decît ni-l imaginăm noi. Unii oameni de știință, în contradicție cu gînditorii dialecticieni, socoteau totuși că au ajuns la capătul cunoașterii.

Au trecut secole, multe descoperiri au complicat ideea noastră despre interdependența fenomenelor, creînd astfel impresia că ne-am fi îndepărtat și încetinit cunoașterea Cosmosului. Cu toate acestea, pentru rezolvarea unor probleme încălcite, știința a găsit numeroase căi lăturalnice (de pildă construirea astronavelor pulsative, care parcă se deplasau în afara obișnuitelor legi ale mișcării). Măreția viitorului consta tocmai în învingerea acestor dificultăți ale logicii matematice, dar autorul „Primei întîlniri” nici măcar n-a întrevăzut nenărginirea cunoașterii ascunsă îndărătul formulărilor simple ale dialecticienilor contemporani lui.

— Nimeni n-a observat încă următorul lucru, spuse Yas Tin, care pînă atunci rămăsese tăcut. Povestirea este scrisă în englezește, ca, de altfel, toate numele de familie, porecele și expresiile umoristice, ceea ce nu este întîmplător. Ca etimolog amator, am studiat procesul de formare a primului grai mondial. Limba engleză fusese foarte răspîndită în trecut. În cartea lui, scriitorul a reflectat ca într-o oglindă credința absurdă în veșnicia sau, mai bine zis, în dănuirea fără sfîrșit a formelor sociale. Dezvoltarea atît de lentă a străvechii lumi

sclavagiste sau a epocii feudalismului era interpretată de unii în mod greșit drept imuabilitatea tuturor formelor de relații sociale (chiar și a limbilor, a religiilor). Tot astfel, sfârșitul societății capitaliste era socotit de neconceput. De altminteri este surprinzător cât le-a trebuit oamenilor până să-și dea seama că limba suferă modificări pe măsură ce se schimbă și relațiile omenești și impresiile despre lume. Limbile n-au fost așadar veșnice, iar numele oamenilor luate din cărțile religioase au trăit și mai puțin.

— Yas Tin a observat esențialul, interveni în discuție Mutt Ang. Mai înspăimântătoare chiar decît neștiința sau folosirea unei metode greșite era stagnarea, perseverarea în apărarea unor forme sociale care nu și-au confirmat trăinicia nici măcar în ochii contemporanilor. La baza acestei stagnări, se afla interesul cîtorva de a menține acea structură socială în care ei o duceau mai bine decît toți ceilalți semenii ai lor. Ce le mai păsa lor de umanitate, de soarta întregii planete, a rezervelor ei energetice, de sănătatea oamenilor? Cheltuirea nerațională a zăcămintelor de combustibil mineral, a resurselor forestiere, secarea rîurilor, primejdioasele experiențe pentru crearea ucișoarelor arme atomice — toate laolaltă conturau modul de gîndire al celor care se îndărătniceau în fel și chip să păstreze tot ce și-a trăit veacul, toate vestigiile trecutului, aducătoare de suferințe și de groază pentru majoritatea oamenilor.

Tocmai în acest fel s-a născut și a crescut germenii otrăvitori ai privilegiilor excepționale, astfel s-au ivit născocirile despre superioritatea unei grupe, clase sau rase de oameni asupra alteia, despre îndreptățirea împărțirii și a războiului — tot ceea ce în vremuri îndepărtate s-a chemat fascism.

Grupul privilegiat frîna mereu dezvoltarea, căutînd să mențină vechea orînduire, care-i convenea, iar partea oprimată a societății lupta împotriva acestei frînări și pentru drepturi proprii. Cu cît era mai mare presiunea exercitată de grupul dominant, cu atît rezistența devenea mai îndirjită, formele de luptă mai înverșunate, sporea cruzimea, iar moravurile se degradau.

De aceleași privilegii se bucurau anumite state în pofida altora; între ele, între statele asupritoare și cele asuprite, se ducea o luptă asemănătoare aceleia între clasele dinăuntru fiecărei țări. Amintiți-vă de istoria luptei dintre orînduirea nouă, socialistă, și cea veche, capitalistă, și veți pricepe de ce au apărut ideologia militaristă, propaganda inevitabilității războaielor. În toate astea văd miezul răului, șarpele care oricît l-ai fi ascuns tot trebuia să muște, fiindcă așa-i era năravul. Aduceți-vă aminte de înfricoșătoarea lumină roz-gălbuiă cu care ardea steaua pe dinaintea căreia am trecut...

— Inima Șarpelui! exclamă Taina.

— Da! Inima Șarpelui! Și în literatura vechii societăți, care propaga fatalitatea războaielor și veșnicia capitalismului, bătea tot inima unei reptile veninoase.

— Deci temerile noastre sînt tot reminiscențele unei inimi de

șarpe rămase din vechime! spuse Kary cu tristețe. Și, după cum s-ar părea, dintre noi toți sînt probabil omul cu inima cea mai serpească, deoarece mai am încă temeri... îndoilei sau cum să le mai numesc...

— Kary! exclamă dojenitor. Taina.

Acesta însă continuă :

— Comandantul ne-a vorbit bine despre primejdiile care amenință civilizațiile. Cunoaștem cu toții planetele a căror viață a avut de suferit, fiindcă locuitorii lor n-au știut să clădească o societate nouă, bazată pe legi științifice, și să pună capăt pentru totdeauna setei de distrugere, adică să-și smulgă inima de șarpe! Mai știm că și planeta noastră abia a reușit să evite o asemenea soartă. Dacă n-ar fi apărut în Rusia primul stat socialist, care a pus temelia marilor schimbări din viața Pămîntului, ar fi înflorit fascismul și, o dată cu el, s-ar fi dezlănțuit războaie nucleare nimicitoare! Dacă însă acolo se mai duc astfel de războaie, dacă ei n-au trecut încă prin acest stadiu periculos? întrebă tînărul astronaut arătînd în direcția dincotro trebuia să apară cosmonava străină.

— Este exclus, Kary! îi răspunse imperturbabil Muft Ang. Pot fi făcute anumite analogii între modurile în care se statornicesc formele superioare sociale, pe de o parte, și formele superioare ale vieții, pe de alta. Omul s-a putut dezvolta doar în condiții naturale relativ stabile, de lungă durată și prielnice. Aceasta nu înseamnă însă că n-au existat și schimbări, dimpotrivă, ba ele au fost destul de violente, dar numai în ceea ce privește omul, și nu natura în ansamblul ei. Cataclismele, marile zguduirii și transformări n-ar fi permis să se dezvolte o ființă rațională. Același lucru se poate spune și despre forma superioară a societății, care a reușit să învingă Cosmosul, să construiască astronave, să pătrundă în adîncul spațiului sideral numai după ce umanitatea și-a statornicit pe planetă condițiile de viață și, bineînțeles, cînd n-au mai existat catastrofalele războaie dezlănțuite de capitaliști... Nu, cei care au apărut în fața noastră au depășit și ei punctul critic, au suferit și au dat foarte multe jertfe pînă ce-au construit o societate adevărată și sănătoasă!

— Îmi face impresia, se aprinse Tey Eron, că omenirea nu poate pătrunde departe în Univers pînă nu ajunge la o treaptă mai înaltă, lipsită de războaie, în care fiecare om poartă o mare răspundere pentru toți semenii săi!

— Ajungînd pe culmile societății comuniste, spuse Kary, umanitatea a dobîndit forțe capabile să învingă spațiile cosmice; iar aceste forțe le-a putut dobîndi numai pe această cale, alta n-a existat!

— Mîinile noastre sînt și mîinile omenirii terestre îndreptate spre stele, sînt mîini curate! Dar aceasta nu ne poate caracteriza doar pe noi. În scurt timp, vom strînge mîini deopotrivă de curate și puternice!

Tinerii nu s-au putut abține și au întinpinat cu vii aplauze ultime cuvinte ale comandantului. Dar și cei mai vîrstnici, a căror expansivitate e mai rară, s-au strins emoționați în jurul lui Mutț Ang.

*
* *
*

Undeva înainte, încă la depărtări formidabile, le zbura în întinpinare cosmonava venită de pe o planetă sau stea necunoscută. Și oamenii de pe Pămînt, pentru prima oară după miliarde de ani de dezvoltare a vieții terestre, trebuiau să se întâlnească cu alte ființe... tot oameni. Nu este deci surprinzător că astronautii, oricît se stăpîneau, erau totuși cuprinși de o adevărată febră. Li se părea cu neputință să plece la odihnă; nimeni nu voia să rămîină singur în aceste clipe de chinuitoare așteptare. Dar Mutț Ang, după ce calculă timpul rămas pînă la întîlnirea astronavetelor, ordonă lui Svet Sym să împartă membrilor echipajului un preparat liniștitor. Apoi le spuse:

— E necesar ca atunci cînd ne vom găsi cu semenii noștri dintr-o altă lume să fim în cea mai perfectă stare fizică și morală. Doar vom avea de înfruntat atîtea mari dificultăți: va trebui să-i înțelegem și să încercăm să le povestim despre noi. Va trebui să le împărțăm cunoștințele noastre și să aflăm de la ei lucruri pe care nu le cunoaștem. Niciodată nu mi-a fost atîta teamă de incompetența mea, de neștiința de a mă descurca, zise Mutț Ang, și, pe fața de obicei calmă a comandantului, de astă dată se citi îngrijorarea.

Poate de abia acum și-au dat cu adevărat seama astronautii de greaua răspundere pe care o aveau cu prilejul acestei extraordinare întîlniri. De aceea, fiecare a luat, fără să protesteze, o pastilă calmantă și a plecat la odihnă.

Mutț Ang îl lăsă la postul de comandă doar pe Kary, dar, privind figura energică a lui Tey Eron, cumpăni puțin și cu un gest îl invită și pe acesta. Apoi comandantul se întinse într-un fotoliu, răsufflă obosit și-și acoperi fața cu mîinile.

Pentru a nu-i tulbura gîndurile, Tey și Kary rămaseră tăcuți. „Tellur“ zbura foarte încet, înaintînd cu așa-numita viteză tangențială, de două sute de mii de kilometri pe oră, folosită la intrarea în zona Roche* a unui corp ceresc. Roboții care conduceau cosmonava o îndreptau exact pe traseul calculat cu minuțiozitate. Eră timpul să devină vizibilă raza locatorului trimisă de cealaltă astronavă. Lipsa ei îl neliniștea din ce în ce mai mult pe Tey Eron.

* ZONA ROCHE (denumirea vine de la astronomul francez Roche) este zona gravitațională a unui corp ceresc în cîmpul căruiă dacă intră un alt corp ceresc mai mic se rupe în bucăți, din cauza forței de atracție (n. a.)

Mutt Ang se ridică, și fața i se luminează de zîmbetul său familiar întregului echipaj, un zîmbet sprintar și puținel nostalgic :

— *Vino, prietene îndepărtat, la pragul nostru scump...*

Tey se încrunță privind ecranul negru, pe care nu se arăta nici o rază. Cîntecul comandantului i se părea cu totul nepotrivit pentru acele momente atît de încordate. Dar Kary începu să fredoneze un refren și mai vesel, privind șiret spre secundul posomorit.

— Kary, încearcă să semnalizezi cu raza noastră, zise deodată Mutt Ang, conținindu-și cîntarea. Indreapt-o la două grade într-o parte și alta și apoi încruciează-o cu cealaltă.

Tey roși puțin. Nu se gîndise la o măsură atît de simplă și îndrăznise să-l acuze în gînd pe comandant că este prea ușuratic !

Au mai trecut două ore. Kary își imagina cum raza locatorului lor lunecă spre stînga, spre dreapta, în sus și în jos, alergînd cu fiecare deviere sute de mii de kilometri prin negrele hăuri siderale. Aceste mișcări ale razei întreceau chiar și uluitoarele inchipuiri ale basmelor cu uriași plăsmuite cîndva pe Pămînt.

Tey Eron se cufundă într-o toropeală contemplativă. Gîndurile fugeau încet, fără să dea naștere la emoții. Tey își aduse aminte cum, la început, după plecarea de pe Pămînt, nu reușise să scape un timp de un chinuitor și straniu sentiment de renunțare.

Pesemne, această stare sufletească era proprie omului primitiv, dominat de impresia unei totale incoerențe, de lipsa oricăror obligații și griji de viitor. Pesemne, asemenea simțămînte apăreau la oameni cu prilejul unor mari nenorociri, războaie și zguduiri sociale. Iar Tey Eron avea și el sentimentul că trecutul, tot ce lăsase pe Pămînt, a dispărut pentru totdeauna, ireversibil ; de viitorul enigmatic îl despărțea prăpastia cîtorva sute de ani, care aveau să aducă doar lucruri cu totul noi. De aceea nu putea fi vorba de nici un fel de planuri, proiecte, sentimente și dorințe de viitor... Aveau numai datoria să adune noi cunoștințe din adîncurile Cosmosului. Înainte și numai înainte !

Și fără de veste s-a petrecut evenimentul care a lăsat în umbră și dorința de a descoperi un nou Pămînt, și neliniștile ajutorului de comandant.

Mutt Ang încercă să-și imagineze viața de pe cosmonava necunoscută. El presupunea că această navă trebuie să semene cu a lor, după cum și ființele dinăuntrul ei trebuie să fie aiudoma oamenilor, cu aceleași gînduri și preocupări. Ajunsesese la convingerea că este foarte ușor să-ți inchipui cum arată niște fapte nemaivăzute, scornind cele mai năstrușnice forme ale vieții, dar că mult mai greu îți poți subordona fantezia unui cadru strict de legi, în felul propus de Afra Devi.

Mutt Ang mai slătea cu capul plecat, dar, după încordarea bruscă care îi cuprinsese pe tovarășii săi, își dădu seama că pe ecranul loca- torului apăruse un semnal. Nu observase punctul de lumină care brăz- dase vertiginos oglinda neagră și se făcuse nevăzut. Soneria abia țirise. Astronauții săriră de pe locurile lor și se apropiară instinctiv de ecran. Cu toate că apariția punctului luminos fusese atât de fulgeră- toare, ea avea totuși o covârșitoare semnificație. Așadar, cosmonava străină făcuse cale întoarsă, nu dispăruse în abisurile spațiilor, ci se îndrepta spre ei. Nava aceea interastrală era deci condusă de ființe tot atât de iscusite în zborurile cosmice. Ele au reușit să-și stabilească destul de exact și de repede traseul de întoarcere, iar acum, cu ajutorul razei lor, îl căutau pe „Tellur“ de la mari depărtări. Două puncte ne- închipuit de mici, pierdute în bezna cosmică, se căutau unul pe altul... Dar, în același timp, aceste două puncte reprezentau două lumi uriașe, pline de energie și cunoștințe, lumi care în acele clipe se cercetau cu antenele lor formate din fascicule de unde luminoase. Kary mută raza locatorului principal de la diviziunea „1.488“ la „375“... Încă puțin, încă puțin... Punctul luminos s-a întors, a dispărut, din nou a trecut ca un meteor pe oglinda neagră, iar soneria abia de a apucat să țirise.

Mutt Ang apucă vernierele locatorului și, cu un fascicul de unde, prinse a descrie o spirală de la periferie spre centrul uriașului cerc pe care raza lui „Tellur“ îl contura în direcția astronavei așteptate.

Străinii se vede că au repetat manevra. După multe eforturi punctul luminos a rămas fixat în limitele celui de-al treilea cerc de pe ecranul cel negru. Acest punct se mișca totuși puțin, din cauza vibra- țiilor celor două rachete. Soneria se auzea acum fără întrerupere și a trebuit să fie închisă. Nu mai exista nici o îndoială că raza pornită de pe „Tellur“ fusese interceptată de aparatele de bord ale cosmonavei necunoscute și că cele două vehicule interastrale își veneau în intim- pinare cu cel puțin patru sute de mii de kilometri pe oră.

Tey Eron scoase din mașină calculele pe care i le dăduse spre rezolvare și stabilî că astronavele se mai află la o distanță de trei milioane de kilometri. Pînă la întîlnirea lor nu mai rămăseseră decît șapte ore.

În curînd putea fi începută frînarea integrală, iar după cîteva ore drumurile li se vor încrucișa dacă, bineînțeles, și ceilalți aveau să frî- neze după calcule asemănătoare. Nu era exclus ca străinii să se poată opri mai repede, dar era posibil ca rachetele să treacă din nou una pe lingă cealaltă, și clipa întîlnirii să fie iarăși aminată. Așteptarea de- venea chinuitoare, aproape de nesuportat.

Dar cosmonava necunoscută n-a ținut prea mult timp încordați

nervii pămîntenilor. Ea începu să decelereze * mai rapid, dar, stabilind ritmul cu care își micșora viteza „Tellur“, îi urmă exemplul. Cele două rachete se apropiau tot mai mult una de cealaltă. Echipajul lui „Tellur“ se adună din nou la postul de comandă. Pe ecranul negru al locatorului, astronautii vedeau punctul luminos cum se transformă într-o pată.

Era propria lor rază care se reflecta de cosmonava străină și făcea cafe întoarsă. Pafa începea să semene cu un mic cilindru ale cărui forme nu aduceau nici pe departe cu acelea ale lui „Tellur“. Cu fiecare clipă, cilindrul devenea tot mai mare, iar la capete începură a i se vedea proeminențele cupolelor. Contururile sclipitoare creșteau vertiginos și, la un moment dat, ocupară întregul ecran.

— Atenție, toată lumea! Toți la locurile lor! Ultima frinare!

Fotoliile hidraulice s-au infundat timp îndelungat în locașurile lor; privirile oamenilor se întunecară, se învăpăiară; pe fețe apărură broboane mari de sudoare... În cele din urmă, „Tellur“ se opri și rămase nemișcat în vidul nețărmurit, în bezna glacială a Cosmosului, la o sută și doi parseci de auriul Soare pămîntesc.

Abia reveniți în fire, după frinare, astronautii puseră în funcțiune ecrane de vizionare directă și un proiector gigantic, dar n-au reușit să vadă nimic. Cînd proiectorul a fost stins, o lumină albastră, puternică izbi ochii celor care se uitau la ecran, lipsindu-i de orice posibilitate de a mai vedea ceva.

— Polarizatorul-rețea la treizeci și cinci de grade! Filtrul de unde luminoase! ordonă Muț Ang.

— Pe unda de șase sute douăzeci? îl întrebă Tey Eron.

— Cred că va fi cea mai potrivită!

Polarizatorul făcu să dispară lumina cea albastră. Un fascicul enorm de raze portocalii își nișni din „Tellur“ și începu să măture din nou întunericul. Deodată lumina căzu asupra unei construcții cu totul neobișnuite. Era cosmonava necunoscută, Pornită de pe o stea pierdută, undeva, în Univers, se afla acum, doar la o distanță de cîțiva kilometri.

Această întîlnire făcea cinste atît astronautilor pămîtenii cît și celor străini. La o asemenea depărtare, dimensiunile rachetei cu greu puteau fi stabilite. Deodată, din acea bizară astronavă porni spre zenit un fascicul gros de raze portocalii, a căror lungime de undă corespundea cu aceea a luminii emise de „Tellur“. Razele apărură, apoi dispărură și din nou luminară bezna, rămîbind imobile și îndreptate vertical spre constelațiile încă necunoscute din marginea Căii Lactee.

Muț Ang își frecă cu mina fruntea, așa cum obișnuia în clipele cînd era cufundat în elucidarea unei probleme.

— E probabil un semnal..., opină Tey Eron nehotărît.

* Să scadă viteza (n.r.).

— Fără îndoială, îl aprobă comandantul. L-aș interpreta astfel : „Coloana luminoasă, pe care o ținem nemișcată înseamnă : «Stați pe loc, ne vom apropia de voi»“. Să încercăm să le răspundem !

Pămîntenii își stinseră proiectorul, mutară filtrul pe unda de patru sute treizeci și apoi îndreptară raze albastre spre pupa astronavei lor. Stîlpul de lumină portocalie, înălțat de cealaltă cosmonavă, dispăru imediat.

Oamenii așteptau cu răsuflarea tăiată desfășurarea evenimentelor.

Racheta străină semăna foarte mult cu un mosor cu două conuri suprapuse. Baza unuia dintre ele, pare-se a celui din față, era acoperită cu o cupolă ; baza conului din spate părea scobită într-un fel de pilnie, deschisă spre spațiul cosmic. În jurul părții centrale a astronavei se distingea difuz un inel gros, cu un profil nedefinit. Prin inel se zărea conturul cilindrului ce unea cele două conuri. Deodată inelul se micșoră, nu se mai văzu nimic prin el, și prinse a se învîrți în jurul părții centrale, ca roata unei turbine. Corpul rachetei începu să crească pe ecrane ; în trei-patru secunde el acoperi tot cîmpul de vizibilitate. Pămîntenii au înțeles că în fața lor se afla un vehicul cosmic mai mare decît „Tellur“.

Mutt Ang prinse a da cîteva ordine scurte :

— Afra, Yas și Kary, să mergem în sala de ecluzare ! Vom ieși împreună din astronavă ! Tey să rămînă la postul său ! Să fie stins proiectorul mare ! Să se aprindă lumina la babord !

Astronavigatorii își îmbrăcară în mare grabă costumele ușoare de scafandri, folosite cu prilejul coborîrilor pe planete străine și al explorării spațiului sideral.

Comandantul îi cercetă pe membrii echipajului, controlă cum îi funcționează scafandrul și puse în funcțiune pompele. Acestea refulară rapid în interiorul astronavei tot aerul din sasul * ecluzei. Imediat ce indicatorul de rarefiere atinse linia de culoare verde, Mutt Ang întoarse una după alta trei manete de comandă. Inauzibil, ca tot ce se întimplă în vidul cosmic, lunecară lateral plăcile de oțel și stratul izolator, se dădu de o parte placa rotundă a sabordului **, iar tije cu acționare hidraulică ridicară radierul *** ecluzei. Cei patru astronauți se aflau pe o platformă rotundă și îngrădită, înălțată la patru metri deasupra prozei lui „Tellur“.

* * *

Ciudata astronavă necunoscută, scaldată de lumini albastre, era în realitate complet albă. Ea n-avea ca „Tellur“ o platoșă metalică lucioasă, care să reflecte diferitele radiații ale Cosmosului, ci o supra-

* Compartimentul ecluzei (n.l.).

** O deschidere în peretele lateral al navei (n.l.).

*** Pardoseala (n.l.).

față mată, de albul orbitor al zăpezii de munte. Doar inelul central continua să răspîndească o slabă lucoare albăstruie.

Corpul uriaș al navei se apropia în mod vizibil.

Aflate în spațiul sideral, departe de orice cîmp magnetic, cele două rachete sufereau o simfioare atracție reciprocă.

„Tellur“ declanșa de pe bordul său sting gigantice tampoane de acostare, de forma unor tuburi telescopice cu arcuri.

Capetele acestor tampoane erau prevăzute cu un fel de perne, confecționate dintr-o masă plastică elastică și acoperite cu un strat de protecție, pentru cazul cînd obiectul cosmic de care s-ar fi atins nava ar fi fost alcătuit din antimaterie*. Botul boltit al rachetei străine avea o tăietură ce-l făcea să semene cu o gură rinjitoare. Din gitlejul negru ieși o platformă împrejmuită cu niște bare subțiri și dese. Printre ele, observară mișcîndu-se ceva alburiu. Cei trei tovarăși ai Afrei o auziră oftînd dezamăgita. Cinci siluete de o paloare cadaverică și neobișnuit de late apărură pe paserela astronavei. Deși ca înălțime aduceau oarecum cu oamenii de pe Pămînt, acele făpturi erau toțiși cu mult mai masive, iar spinările lor arcuite aveau parcă un fel de creste. În loc de căști rotunde și străvezii, pe umerii lor susținuți de tije transversale se afla ceva asemănător unei uriașe scoici de calcar, cu convexitatea spre spate; în față se vedeau distribuți în evantai un rînd de spini mari ca o vizieră întunecată prin care răzbăteau sticliri negre.

Ființa ce apăruse cea dintîi pe puntea navei necunoscută făcu o mișcare bruscă: se convinseseră imediat că străinji aveau două miini și două picioare. Nava albă se întoarse cu prova spre bordul astronavei terestre și declanșă în față ei o armonică lungă de peste douăzeci de metri făcută dintr-un metal roșu.

Urmă o ușoară ciocnire, și cele două rachete se apropiară una de alta. La capetele tampoanelor nu izbucni însă fulgerul orbitor al unei catastrofe nucleare: așadar, materialele din care erau construite cele două nave erau de aceeași natură.

Cei care se găseau pe puntea de observație a lui „Tellur“ auziră la telefoanele lor risul încet și mulțumit al comandantului lor și schimbă între ei priviri nedumerite.

— Tîn să vă consolez pe toți, și în primul rînd pe Afra, le spuse Mutt Ang. Imaginați-vă numai cum ne vād ei pe noi! Niște păpuși făcute din bășici, cu membre articulate și căpățîni rotunde și... pe trei sferturi goale!

* ANTIMATERIA — adică materia ai cărei atomi sînt alcătuiți din protoni cu sarcină negativă (antiprotoni) și din electroni cu sarcină pozitivă (pozitroni). Contactul antimateriei cu materia noastră „normală“ trebuie să ducă la dezagregarea totală a celor două feluri de substanțe și la degajarea unei cantități enorme de energie. De aceea se susține de obicei că în Galaxia noastră nu pot exista corpuri cerești alcătuite din antimaterie (nefiind exclus ca alte galaxii să fie alcătuite doar din antimaterie). Un alt punct de vedere susține dualitatea de formare a substanțelor: în Calea Lactee este posibilă nu numai existența antimateriei, ci și coexistența dintre ea și materia „normală“ (în anumite sisteme stelare) [n. a.] Așadar, așa-zisa „antimaterie“ este și ea tot o formă a materiei, dar organizată altfel, din punct de vedere al structurii atomice (n. r.)

Afra rise cu poftă.

— Totul constă în conținutul scafandrilor, iar ceea ce se vede pe din afară n-are nici o importanță!

— Au tot atâtea picioare și mâini ca și noi..., comentă Kary.

Deodată însă, în jurul carcasei pe care nava străină o scosese pină la „Tellur“, se ivi o husă pliantă albă care, înfășurându-se, se întinse ca o mînecă goală spre racheta terestră. Fînșa ce stătea în fața celorlalte pe paserelă și în care Mutt Ang bănuia pe comandantul egal în grad cu el începu a gesticula într-un mod expresiv, apropiindu-și de piept mîinile și îndreptîndu-le către „Tellur“. Oamenii nu se lăsară mult așteptați și declanșară din carena * rachetei tûbul-galerie folosit pentru comunicația între navele aflate în spațiul cosmic. Tubul comunicant al lui „Tellur“ era rotund în secțiune, iar cel al astrovei albe — eliptic pe verticală.

Tehnicienii pămînteni confecționară imediat dintr-un lemn moale un cadru de trecere. În gerul sideral, lemnul își schimbă într-o clipă structura moleculară și deveni mai rezistent decît oțelul. În acest timp, din bordul navei străine a ieșit un corp cubic, dintr-un metal roșu, a cărui față întunecată servea drept ecran. Două siluete albe se aplecară asupra acestui cub, apoi se ridicară și se dădură înapoi. Ochii pămîntenilor văzură atunci pe ecran o ființă asemănătoare omului. Partea superioară a trupului ei se dilata și se stringea în mod ritmic. Mici săgeți opalescente se repezeau înăuntru figurii, apoi zburau în afară.

— Este cit se poate de simplu — respiră! strigă Afra. Ei vor încerca probabil să ne arate ce respiră, ce compoziție are atmosfera lor. Tare aș vrea să știu cum vor izbuti s-o facă!

Ca și cum ar fi răspuns acestei întrebări, modelul care respirase pe ecran dispăru, și, în locul său, apărură o altă imagine. Era un punct negru încercuit de un noraș cenușiu. Fără îndoială era nucleul unui atom împrejmuit de orbitele subțiri ale unor puncte luminescente — electronii. Mutt Ang simți un nod în gît. Nu putea rosti nici o vorbă. Pe ecran apărură apoi patru figuri: două în centru, una deasupra celeilalte, legate cu o linie albă groasă; celelalte două — lateral, legate prin săgeți negre.

Oamenii de pe Pămînt numărau emoționați electronii: cel de jos reprezenta pesemne elementul de bază al oceanului: un electron în jurul unui nucleu — hidrogenul. Cel de sus, elementul principal al atmosferei și al respirației: nouă electroni în jurul unui nucleu — fluorul!

— Priviți, priviți! strigă Afra Devi. E fluorul!...

* Carena (prin analogie cu o navă marină) = partea de jos a cosmonavei (n.t.).

— Numărați, o întrerupse comandantul, în stînga — șase electroni: carbonul, în dreapta — șapte; azotul. Iată că totul a devenit clar. Transmiteți să se pregătească un tabel asemănător cu elementele atmosferei noastre și cu acelea ale schimbului de substanțe — totul va fi la fel, numai că, în locul fluorului, noi avem oxigenul cu cei opt electroni ai lui. Ce păcat, vai ce păcat!

Cînd pămîntenii își prezentară și ei tabelul, observară că silueta cea albă, aflată în față pe puntea cosmonavei necunoscute, tresări și-și apropie mina de „scoica” scafandrului cu un gest ușor de înțeles pentru oamenii terestrați... Era vădit că aceleași sentimente, doar mai puternice, îl cuprinseseră pe astronautul străin. Acesta se aplecă apoi peste parapetul paserelei și descrie cu mina o mișcare bruscă, tăind parcă ceva în spațiu. Viziera în formă de spini se înclină amenințător spre „Tellur”, care se găsea cu cîțiva metri mai jos de nava cea albă. Comandantul ciudatelor siluete își ridică brațele, apoi și le duse în jos, ținindu-le puțin depărtate, de parcă ar fi vrut să arate două planuri paralele.

Mutt Ang repetă mișcarea. Atunci comandantul rachetei străine își înalță o mină, salută în tăcere, se întoarse și, urmat de restul echipajului său, se făcu nevăzut în gitlejul întunecos al navei.

— Să mergem și noi! spuse Mutt Ang, apăsînd pirghia de coborîre.

Afra n-apucase nici măcar o clipă să contemple splendida strălucire a constelațiilor din întunecata genune siderală, priveliște care-i prilejuia întotdeauna o negrăită încintare.

Sabordul fu închis, și în sala de ecluzare se aprinse lumina. Incepu să se audă șuieratul ușor al pompelor — primul indicu că aerul ajunsese la densitatea lui terestră.

De îndată ce-și scoaseră căștile, Yas Tin îl întrebă pe Mutt Ang:

— Întii vom construi despărțiturile și apoi vom uni galeriile, nu-i așa?

— Da. Tocmai aceasta a vrut să spună și comandantul astronavei străine. Ce păcat! pe planeta lor, gazul vieții este fluorul, o otravă mortală pentru noi! Iar oxigenul nostru este tot atît de toxic pentru ei. Multe dintre materialele noastre, vopsele și metale, ce sînt rezistente într-o atmosferă cu oxigen, pot fi atacate de atingerea respirației lor. În loc de apă, la ei există acidul fluorhidric, care dizolvă ușor și descompune majoritatea mineralelor pe bază de silicați și, ca atare, distruge sticla noastră. Iată de ce noi vom fi nevoiți să construim un cloazon transparent, un perete care să reziste la acțiunea oxigenului, iar ei să ridice unul dintr-un material care nu se descompune sub influența fluorului. Dar să mergem, trebuie să ne grăbim! Vom discuta totul în timp ce va fi construită despărțitura.

Peste pardoseala de un albastru mat a camerei de stingere, care separa încăperile de locuit de motoarele lui „Tellur“ a fost amenajat un adevărat laborator chimic. Din materiale pregătite încă de pe Pământ a fost turnată o placă groasă, transparentă cu proprietăți plastice; acum ea era cimentată prin covoare termice. Obstacolul neprevăzută făcea imposibilă comunicarea directă a oamenilor de pe Pământ cu cei veniți din alt colț al Galaxiei.

Nava acestora din urmă nu dădea nici un semn de viață, deși era cercetată necontenit prin ecranele de observație.

În biblioteca lui „Tellur“ se desfășura o activitate febrilă. Toți membrii echipajului lucrau la alegerea stereofilmelelor și a însemnărilor fofomagnetice despre Pământ, la selectarea diferitelor reproducții după cele mai de seamă opere de artă. Erau pregătite de zor diagramele și schițele funcțiilor matematice, imaginile rețelelor cristaline ale celor mai răspândite substanțe din scoarța terestră, din alte planete și din Soare. Un mare stereoecran era pus la punct, iar, într-o husă rezistentă la fluor, era fixat un sonorizator care să transmită exact și perfect vocea umană.

În scurtele momente ale meselor și odihnei, discuțiile se duceau mai ales în legătură cu neobișnuita atmosferă a planetei de unde porniseră astronavigatorii străini.

Circuitul elementelor chimice cu ajutorul energiei furnizate de razele solare (care asigură menținerea vieții și acumularea forței necesare luptei împotriva entropiei*) trebuia să urmeze și pe acea planetă schema generală a transformărilor desfășurate pe Pământ. Gazul activ liber** — fie el oxigen, fluor sau orice alt gaz — se poate acumula într-o atmosferă numai datorită acțiunii vitale a plantelor. Viața animală, inclusiv aceea a omului, folosește oxigenul sau fluorul, combinându-l cu carbonul — elementul de bază, din care sînt alcătuite atît corpurile plantelor, cît și ale animalelor.

Pe planeta străinilor trebuia să existe un ocean de acid fluorhidric. Pe Pământ plantele descompun apa prin intermediul razelor venite de la Soarele nostru; tot astfel, acolo vegetalele descompun acidul fluorhidric, acumulînd hidrofluorocarburi și eliminînd fluorul liber, care, împreună cu azotul, este respirat de oameni și de animale. Cu acest prilej, plantele captează energia produsă prin arderea în fluor a hidrocarburilor.

Un asemenea schimb de substanțe produce o energie o dată și jumătate mai mare decît cea de pe Pământ, la baza căreia se află combinațiile oxigenului. În aceste condiții nu este de mirare că s-a putut dezvolta o gîndire superioară. Din punct de vedere dialectic

* Adică împotriva risipirii energiei (n.a.).

** Un gaz activ liber este un gaz care are proprietatea să se combine cu alte corpuri, dar care se găsește liber, adică necombinat (n.t.).

însă, o mai intensă activitate a fluorului (în comparație cu oxigenul) necesită și o mai puternică radiație a soarelui respectiv.

Pentru că, în procesul fotosintezei vegetale, energia Soarelui lor să poată descompune molecula acidului fluorhidric, e nevoie nu de raze galbene-verzi, ca acelea necesare apei, ci de radiația unor cuante mult mai puternice, și anume de raze albastre sau violete. E posibil deci că astrul luminos al străinilor să fie o stea albastră cu o temperatură foarte ridicată.

— E o confracție! se amestecă în discuție Tey Eron, care revenise din atelier. Acidul fluorhidric se transformă ușor în gaz.

— Da, la plus douăzeci de grade, răspunse Kary cercetînd o agendă.

— Și la cit îngheață?

— La minus optzeci.

— Prin urmare, planeta lor trebuie să fie rece, ceea ce nu se prea potrivește cu astrul albastru fierbinte.

— De ce? ripostă Yas Tim. Ea este poate situată la o mare depărtare de Soarele ei. Sau poate că oceanele i se găsesc în zonele temperate sau polare... Sau...

— Probabil că există încă multe asemenea „sau“, îl întrerupsese Mutt Ang. Orice am spune însă, cosmonava venită de pe planeta fluorică se găsește acum în fața noastră și, în curînd, vom afla și alte amănunte privitoare la viața lor. Pentru moment, mai important este să înțelegem altceva: faptul că fluorul este în Univers un element foarte rar. Deși ultimele cercetări au mutat fluorul, în ceea ce privește gradul de răspîndire, de la al patruzecilea loc la al optzecelea, totuși oxigenul nostru ocupă în Cosmos, în ceea ce privește cantitatea atomilor, al treilea loc, venind după hidrogen și heliu și înaintea azotului și a carbonului. După un alt sistem de calcul, fluorul ar fi de vreo două sute de mii de ori mai rar decît oxigenul, ceea ce ar însemna doar un singur lucru: în Cosmos sînt foarte puține corpuri cerești bogate în fluor, iar planetele cu atmosferă fluorică, adică acelea cu o îndelungată viață vegetală, care să le fi îmbogățit văzduhul cu fluor liber, ar fi și mai puține. Acestea ar constitui doar excepții.

— Acum înțeleg gestul de desperare al comandantului astronavei albe, făcu îngîndurată Afra Devi. Ei caută fapte asemănătoare lor. Iată de ce le-a fost atît de mare decepția.

— De aici mai rezultă că ei întreprind de mult această căutare și că s-au întîlnit și cu alte ființe raționale, că au dat și de alte vieți...

— ...Iar acestea, adăugă Afra, erau dintre cele obișnuite, de tipul nostru, vieți în care predomină oxigenul.

— Dar pot exista și alte tipuri de atmosferă, ripostă Tey Eron. Mai pot fi, de pildă, unele clorice, altele sulfurice sau sulfhidrice.

— Asemenea atmosfere nu sînt prielnice unei vieți superioare, protestă Afra. Ele dau toate, în procesul schimbului de substanțe, de trei ori, ba chiar de zece ori mai puțină energie decît oxigenul, puter-nicul și vitalul nostru oxigen terestru!

— Dar nu și cea sulfurică, mormăi Yas Tim. O astfel de atmosferă trebuie să procure aceeași energie ca și una pe bază de oxigen.

— Te referi probabil la un văzduh de anhidridă sulfurică și la un ocean de pucioasă lichidă? întrebă Mutț Ang.

Ingînerul dădu afirmativ din cap.

— Dar în acest caz, spuse cu amărăciune Afra, sulful înlocuiește nu oxigenul, ci hidrogenul Pămîntului nostru, adică elementul cosmic cel mai obișnuit. Există foarte puține probabilități ca sulful, atît de rar în Univers, să poată fi un înlocuitor frecvent al hidrogenului. Este limpede că o atmosferă de acest tip constituie un fenomen mai rar chiar decît una fluorică.

— Și poate fi întîlnită doar la planete extrem de calde, răspunse Tey răsfoindu-și agenda. Oceanul de pucioasă poate fi lichid numai de la peste plus o sută și pînă la patru sute de grade.

— Mi se pare că Afra are dreptate! interveni comandantul. Toate aceste ipotetice atmosfere reprezintă o raritate prea mare în comparație cu aerul nostru standard, compus din elementele cele mai răspîndite din lume. Și aceasta, de altfel, nu-i întimplător.

— Da, nu-i întimplător! spuse Yas Tim. Dar există destule cazuri excepționale în neîmămuritul Cosmos. Să luăm, de exemplu, însuși Pămîntul nostru „standard“. Atît pe el cit și pe vecinii săi — Luna, Marte, Venus — se află mult aluminiu, care în general este foarte rar în Univers.

— Și totuși ca să găsești o repetare a acestor cazuri neobișnuite în infinitele spații siderale ți-ar trebui zeci, ba sute de mii de ani, observă mohorit Mutț Ang. Fie de-ai goni chiar cu astronave pulsative! Așa că, dacă ei sînt de mult în căutarea unei planete asemănătoare, atunci îi înțeleg foarte bine!

— Ce minunat e faptul că în compoziția atmosferei noastre intră cele mai obișnuite elemente ale Universului, spuse Afra, și că astfel ne așteaptă întîlniri cu o mare mulțime de planete similare Terei!

— Da, îi răspunse zîmbind Tey, iar pentru început ne-am întîlnit cu una care nici pe departe nu-i seamănă...

Afra era gata să izbucnească și să obiecteze, cînd apărură chimistul navei raportînd că scutul transparent este pregătit.

— Vom putea intra în cosmonava lor, așa cum sîntem, în costumele noastre cosmice? întrebă Yas Tim.

— Desigur, și ei vor proceda la fel, răspunse comandantul. Cred că vom avea mai multe schimburi de vizite, deocamdată însă, pentru primele legături de prietenie, voi începe cu prezentarea.

Astronauții fixară perețele transparent la capătul coridorului lor, iar siluetele albe ale străinilor făcură același lucru în partea lor. Apoi pămîntenii și străinii se întîlniră afară în vid, ajutîndu-și unii altora să fixeze panourile exterioare ale galeriilor.

O atingere mîngîietoare a minecii sau a umărului unui scafandru — gest gingaș de prietenie — a fost înțeleasă deopotrivă de toți.

Parcă împungînd cu coarnele ce le zimțuiau coiful de forma unei scoici, străinii încercau să zărească prin căștile fumurii fețele astronauților cu care s-au întîlnit. Dacă însă chipurile acestora din urmă puteau fi văzute destul de clar, fețele ascunse de viziera spinoasă a „scoicilor“ rămîneau pentru ochii pămîntenilor învăluite de întuneric. Doar infailibilul instinct omenesc le spunea că din întuneric acela îi urmăresc ochi plini de atenție, de încordare și bunăvoință...

Fîind invitați prin semne să intre în „Tellur“, astronauții cei albi răspuseră tot cu ajutorul unor gesturi că resping această propunere. Unul dintre ei și-a atins scafandru cu miinile, apoi, brusc, de parcă ar fi aruncat ceva, și-a azvîrlit brațele în lături.

— Se tem pentru scafandru lor în atmosfera de oxigen, ghici Tey.

— Ei doresc, ca și noi, să începem întîlnirea în galerie, conchise comandantul.

Astronavele — una albă ca zăpada, cealaltă lucie ca o oglindă de metal — alcătuiau acum un corp comun, aflat în repaus și parcă suspendat în nemărginitul Cosmos. „Tellur“ puse în funcție radiatoare puternice, și pămîntenii — îmbrăcați în salopete albastre, din lină artificială, mutate pe corp — putură intra în galeria tubulară care făcea legătura între rachete.

În partea opusă a coridorului se aprinse o lumină albăstruie ca slăvilă ce mîngîie înaltele culmi terestre. Pereții transparenți care-l despărțeau în două păreau a fi de acvamarin sau dintr-o apă de mare solidificată.

Liniștea ce se așternuse era tulburată doar de respirația accelerată a pămîntenilor emoționați.

Tey Eron atinse fără să vrea umărul Afrei și simți tremurul tinerei femei. Ajutorul de comandant cuprinse din spate umerii biologului. Clipa mult așteptată se apropia.

Deodată, la capătul galeriei, apărură un grup de opt străini... Oare erau într-adevăr străini? Pămîntenii nu-și credeau ochilor; în adîncul sufletului, fiecare se așteptase la ceva extraordinar, la un spectacol nemaivăzut. Marea asemănare dintre ei și „cei alți“ li se părea de-a

dreptul fantastică. Uimirea lor însă nu dură decît cîteva clipe. Pe măsură ce se uitau mai bine, pămîntenii observau la astronautii necunoscuți tot mai multe deosebiri...

Lumina albastră se stinse, și în culoarul de dincolo se aprinse o lumină albă terestră. Pereții străvezii își pierdură culoarea verde, și deveniră albi, aproape că nu se mai vedea nimic prin ei. Și totuși îndărătul acestor bariere se aflau oameni. Cosmonauților lui „Tellur“ nici nu le venea să creadă că acei oameni atît de asemănători lor respiră un gaz extrem de toxic și se scaldă în mări fluorhidrice!

Corpurile străinilor erau proporționate și aveau înălțimea medie a pămîntenilor. Culoarea pielii le era ciudată: cenușie ca fonta, cu luciu argintiu și tainice reflexe purpurii, cum este cărămida bine arsă și șlefuită sau hematitul. Mai ales culoarea acestui mineral aducea foarte mult cu pielea locuitorilor de pe planeta fluorică.

Părul le era des, de culoare neagră, bătînd în albastrui. Dar particularitatea cea mai extraordinară a feței o constituiau ochii lor foarte mari și prelungi. Tăietura acestora era oblică și pornită spre temple, astfel încît colțurile ochilor veneau mult mai sus decît la pămîteni. Sclerotica lor avea lumina turcoazei și părea neproporțional de prelungă față de irisul negru și de pupile.

Sprincenele corbii și drepte, aproape imbinat la rădăcina nasului, se uneau sus pe temple cu părul, astfel încît formau un mare unghi obtuz. Părul de deasupra frunții înalte cobora chiar de la mijlocul ei în linii armonioase, simetrice cu sprincenele, spre urechi.

De aceea, fruntea avea forma unui romb orizontal, alungit. Nasul scurt, ieșit ușor în relief avea ca și la pămîteni nările îndreptate în jos. Prin gura mică cu buze viorii se zăreau dinți frumoși, de culoarea cerului senin.

Partea superioară a feței părea foarte lată. Sub nivelul ochilor, chipul li se îngusta mult spre bărbie, avînd un contur oarecum unghiular. Forma urechilor nu putu fi stabilită, deoarece acestea erau acoperite de un fel de bantă aurie, purtată de străini pe creștetul capului și lăsată pînă peste temple, spre git.

Printre necunoscuți se aflau atît femei cît și bărbați. Femeile puteau fi deosebite după gîturile zvelte, după trăsăturile rotunjite ale feței și după părul mai bogat, deși tuns tot scurt. Bărbații erau mai înalți, mai vînjoși, aveau bărbii mai late și în general se distingueau prin acele trăsături care deosebesc și pe Pămînt cele două sexe.

Afrei i se păru că oamenii planetei fluorice au la mînă numai patru degete — e drept bine proporționate ca și la pămîteni, dar parcă lipsite de articulații: ele se îndoiu cu ușurință și nu formau proeminențe unghiulare.

Picioarele nu puteau fi distinse: tălpile li se infundau în covorul

moale ce acoperea pardoseala. Cît privește îmbrăcămintea, ei purtau haine de un roșu aproape cărămiziu.

Cu cît pămîntenii îi cercetau mai îndelung pe străini, cu atît mai puțin curioasă li se părea înfățișarea acestora, ba chiar, mai mult, frumusețea lor exotică, cu totul inedită devenea tot mai evidentă. Un farmec irezistibil se revărsa din ochii lor mari, înțelepți și prietenoși, care priveau cu blindețe spre pămînteni.

— Ce ochi minunați! nu se mai putu stăpîni Afra să remarce. Și ai noștri sînt frumoși, dar ai lor sînt fără seamăn!

— De ce oare or fi atît de mari? întrebă în șoaptă Tey.

— Cu cît sînt mai mari, cu atît ochii au mai multe elemente de rețină și pot reține din mediul inconjurător un mai mare număr de detalii.

Tey dădu din cap în semn că a înțeles.

Un astronaut străin înaintă și făcu un gest de invitație. Imediat lumina terestră se stinse în partea galeriei ridicate de oamenii planetei fluorice.

— Vai! exclamă mîhnit Mutt Ang. Nu prevăzusem!

— Am făcut-o eu, zise calm Kary, stingînd lumina obișnuită și aprinzînd două becuri puternice cu filtre de patru sute treizeci*.

— Arătăm ca niște cadavre, spuse Taina. Ce înfățișare neplăcută avem la o asemenea lumină!

— Nu fiți îngrijorați, îi consolă Mutt Ang. Spectrul de optimă vizibilitate al noilor noștri prieteni înclină mult spre violet sau poate chiar spre ultraviolet. Aceasta înseamnă că ei sînt în stare să perceapă culori mult mai calde și mai bogate în nuanțe decît acelea pe care le putem vedea noi, dar firește nu-mi pot da seama exact de acest fenomen.

*
* *

Pămîntenii luară citeva fotografii; apoi, printr-o mică ecluză, trimiseră străinilor un megafon ambalat, care funcționa pe bază de cristale de osmiu. Astronauții veniți de pe planeta fluorică primiră megafonul și-l fixară pe un trepied. Kary îndreptă spre o antenă în formă de cupă un fascicul subțire de radiunde.

În atmosfera fluorică a celeilalte cosmonave răsunară muzica și graiul de pe Pămînt. În același fel a fost transmis și aparatul pentru analiza aerului, ceea ce a permis să se stabilească ce temperatură, presiune și compoziție avea „văzduhul“ necunoscutelor planete. După cum era și de așteptat, temperatura din interiorul astronavei

* Filtul de 430 este un filtru care lasă să treacă prin el numai raze luminoase cu o lungime de undă de 430 de milimicroni, adică lumina albastră vie (n. a.)

albe era mai scăzută decât în cea terestră, netrecînd de șapte grade; presiunea atmosferică era mai mare, iar forța gravitației aproape aceeași.

— Cred că ei sînt totuși mai calzi, după cum și noi avem o temperatură mai ridicată decât aceea obișnuită de douăzeci de grade, din jurul nostru. Mă gîndesc că organismul lor trebuie să aibă vreo paisprezece grade de-ale noastre.

La rîndul lor, făpturile străine trimiseră prin mica ecluză două lădițe, cu pereți reticulari în care se aflau cîteva aparate a căror destinație era greu de ghicit. Dintr-o lădiță răsunară la un moment dat vuiete intermitente, plăcute, de tonalități înalte, ce se pierdeau parcă în depărtare*. Cosmonauții lui „Tellur” înțeleseră că, în comparație cu ei, „ceilalți” percepeau sunete mult mai acute. Astfel, în cazul că ar fi auzit o gamă de frecvențe aproape egală cu a pămîntenilor, ei n-ar fi putut intercepta o bună parte a notelor joase din muzica și graiul acestora.

De peretele transparent se apropiară un bărbat și o femeie. Ei își scoaseră calmi hainele cărămizii, se luară de mină și rămaseră nemîșcați ca niște stane de piatră. Apoi începură a se întoarce încet, dînd în felul acesta posibilitatea să li se studieze corpul, care, mai mult încă decât fața, li se asemăna cu acela al pămîntenilor. Proporționalitatea armonică pe care o vedeau trupurile oamenilor de pe planeta fluorică intrunea toate condițiile noțiunii terestre de frumos.

Capetele li se înălțau superb pe gîturile zvelte; bărbatul avea umeri lași de om al muncii și al luptei, iar femeia coapse largi, de mamă a unei ființe înzestrate cu rațiune; întreaga lor înfățișare exprima pe deplin forța intelectuală.

Apoi, cînd cei doi s-au retras schițînd gestul de invitație, cunoscut mai dinainte, iar lumina galbenă terestră s-a stins, astronauții lui „Tellur” n-au mai șovăit.

La rugămintea comandantului, Tey Eron și Afra Devi se luară la rîndul lor de mină și veniră înaintea cloazonului transparent. În ciuda nepămîntenei lumini care dădea trupurilor goale luciul rece al marmurei albastre, frumusețea acestora era atît de elocventă încît toți tovarășii lor rămaseră entuziasmați. De altfel, solii planetei fluorice nu păreau mai puțin impresionați: deși galeria lor se afla în umbră, ei puteau fi totuși văzuți cum se uită mereu unii la alții și-și fac gesturi scurte, neînțelese.

Afra și Tey stăteau mindri, cuprinși de acel avînt nervos, ivit în clipele în care trebuie să rezolvi probleme grele și riscante. Cînd în cele din urmă, străinii terminară filmarea și aprinseră din nou

* „Se pierdeau parcă în depărtare”. Vrea să sugereze faptul că acele sunete atingeau uneori tonuri alți de înalte încît nu mai puteau fi auzite de pămînteni (n. a.)

lumina, echipajul lui „Tellur“ izbucni în aplauze. Tinerii intimidai fugiră să se îmbrace.

— Acum, zise Taina, nu mai am nici o îndoială că și ei iubesc, că și ei știu ce este adevărata, marea și minunata dragoste ome-nească... de vreme ce bărbaii și femeile lor sînt pe atîta de frumoși pe cît am văzut că sînt de înțelepți!

— Așa e, Taina, o aprobă Mutt Ang, iar lucrul acesta ne bucură și mai mult, fiindcă astfel o să ne înțelegem mai bine. Dar priviți-l pe Kary! Vezi, Kary, să nu te îndrăgostești de fata de pe planeta fluorică. Ar fi pentru tine o catastrofă!

Tinărul astronavigator tresări și-și întoarse privirile ațintite pe ființele rachetei albe.

— Află că ar putea să mi se întimple! surise el cu tristețe. Și ar putea să mi se întimple în ciuda deosebirii dintre trupurile noastre, în pofida înspăimîntătoarei distanțe dintre planetele noastre. În aceste clipe am priceput întreaga măreție și forță a iubirii omenești!

Și Kary continuă s-o contemple pe femeia străină ce-i zîmbea cu simpatie.

Deodată ființele din jurul ei apropiară de peretele transparent un ecran verde, și pe el începură a se mișca niște figurine. Acestea mergeau într-o procesiune, urcînd o pantă abruptă și purtînd în spate poveri grele. Ajunsă pe culme, fiecare figurină își arunca sarcina și se prăbușea sleită. Aducînd cu un film de desene animate, imaginile prezentate voiau parcă să sugereze ideea de oboseală și pe aceea de odihnă. Abia atunci își dădură seama și pămîntenii cît de mult îi istoviseră îndelungata așteptare și primele impresii ale întîlnirii. Locuitorii planetei fluorice, care, probabil, bănuind că vor da în Cosmos peste alte ființe gînditoare, se pregătiseră în acest scop luînd, de pildă, filme pentru „conversații“.

Echipajul lui „Tellur“, deși nu prevăzuse acest eveniment, găsi totuși imediat o soluție. De cloazonul străveziu fu apropiat un ecran pe care puteau fi făcute schițe, iar Yas Tim, pictorul astronavei terestre, prinse a desena la repezeală serii de imagini. La început, el prezintă tot niște omuleți obosiți, iar apoi desenă o mutrișoară mare cu o expresie atît de întrebătoare încît străinii porniră a-și face semne ca atunci cînd în fața lor apăruseră Tey Eron și Afra Devi. După aceea pictorul descrie un glob pămîntesc și mișcarea lui de revoluție în jurul Soarelui; împărți apoi orbita în douăzeci și patru de părți, și înnegri o jumătate din suprafața delimitată de ele. În scurt timp, străinii răspunseră cu o schemă asemănătoare. De o parte și de alta, fură puse apoi în funcțiune metronoame, care ajutară să se stabilească durata micilor diviziuni ale timpului, iar pe urmă să se calculeze diviziunile mari. În modul acesta astronauții aflară că planeta fluorică

se rotește în jurul axei sale în aproximativ 14 ore terestre, și că inconjoară Soarele ei albastru în nouă sute de zile. Cât privește pauza pentru odihnă, pe care o propuseseră străinii ea era de 5 ore terestre.

Oamenii părăsiră galeria tubulară sub impresia ultimelor evenimente, și parcă tot nu le venea să creadă ceea ce văzuseră. Luminile din culoarele de legătură și din afara astronavelor fură stinse. Cele două rachete cufundate în întuneric rămăseră inerte, una lângă alta, ca și când tot ce era viu în ele ar fi pierit, ar fi înghețat în gerul fantastic din hăurile de beznă ale spațiilor.

În interiorul astronavelor însă viața — clocotitoare, setoasă de cunoaștere și de acțiune — își urma cursul. Minte omenească mereu născocitoare căuta noi modalități de a comunica fraților născuți pe o planetă îndepărtată ceva din cunoștințele acumulate în răstimp de multe milenii și la baza cărora au stat imense eforturi, greutăți, primejdii și suferințe. Să transmită acele cunoștințe care l-au eliberat pe om — mai întâi din strînsoarea năpraznicilor stihii, apoi de sub jugul sălbaticilor orînduirii sociale, de spectrul bolilor și al bătrîneții timpurii — și care i-au dat posibilitatea să se avînte în Cosmos.

A doua întîlnire în galerie începu prin prezentarea hărților astrale. Pămîntenilor le era cu totul necunoscută configurația constelațiilor pe lângă care trecea drumul astronavei albe, și același lucru se putea spune și despre locuitorii planetei fluorice cu privire la itinerarul lui „Tellur”. (Stabilirea locului exact unde se afla astrul albastru va fi fost făcută de astronomi abia după întoarcerea pe Pămînt. Ei aveau să constate că acel astru era situat într-un mic nor stelar al Căii Lactee, lângă Tau Ophiuchus.) Drumul cosmonavei străine mergea spre un grup de stele aflat la nordul lui Ophiuchus și se întretaia cu traiectoria lui „Tellur”, în locul unde acesta atinsese limitele sudice ale constelației Hercules.

La un moment dat, străinii aduseră în culoarul lor un cadru de înălțimea unui om, alcătuit din plăci metalice roșii dispuse în mod paralel, ca niște gratii. În dosul cadrului porni să se învrtească ceva, și deodată plăcile se puseră în mișcare, se rotiră în jurul axei lor și parcă dispărură. În locul lor se ivi un mare spațiu în care începură să se învrtească orbiteare globuri albastre — sateliții planetei fluorice. Treptat, pe acest ciudat ecran fu văzută însăși planeta, parcă venind tot mai aproape, de la mari depărtări.

Ecuatorul ei era încins cu o lată centură albastră de ceață deasă. Polii și regiunile învecinate sclipeau în lumini roz-cenușii, iar printre aceste zone se vedeau brîuri acoperite de albul imaculat pe care-l avea și fuzelajul cosmonavei străine. Aici, prin atmosfera mai puțin saturată de aburi, se ghiceau contururile diafane ale mărilor, ale continentelor și munților, brăzdați de neregulate fișii verticale.

Planeta aceea era mai mare decît Pămîntul. Rotația ei rapidă stîrnea în juru-i un puternic cîmp electric. De-a lungul ecuatorului, o aureolă viorie își tremura limbi prelungi, care se pierdeau în bezna spațiilor.

Pămîntenii ștăteau de cîteva ore cu răsufllarea tăiată în fața perețelui transparent și urmăreau dispozitivul ingenios care continua să prezinte cu un realism zguduitor aspecte de pe planeta fluorică. Oamenii au văzut talazurile liliachii ale oceanului fluorhidric scaldînd nisipurile negre de pe maluri, stîncile roșii și coastele repezi ale zirnelor cu creste roase, sinelii. Cu cît te apropiai mai mult de cei doi poli, văzduhul devenea tot mai albastru. Munții erau acolo în formă de cupole, de valuri, de tăpșane cu scinteieri opalescente. Văile adînci ale masivilor polari, îndreptate spre zona mărilor meridionale, erau învăluite de o umbră oșelie. Deasupra marilor golfuri pluteau irizate văluri de nori. Gigantice edificii durate din metal roșu și piatră verde însoțeau fărmiurile mărilor și, în șiruri lungi, nesfîrșite se îndreptau spre poli, de-a lungul văilor. Aceste titanice aglomerări de construcții ce puteau fi observate de la mari altitudini erau despărțite de fișii late de vegetație deasă, cu frunzișul ca peruzeaua, sau de culmile teșite ale munților, care păreau a filtra prin ei lumina, ca nestematele. Căciulile rotunde ale ghețarilor polari, formați din acid fluorhidric, scinteiau ca tot atîtea safire.

Ultramarinul, albastrul, azuriul și violaceul puteau fi văzute pretutîndeni.

Însuși aerul parcă era pătruns de o luoare albăstruie, aidoma unei slabe descărcări electrice într-un tub cu gaze rarefiate. Lumea planetei străine apărea pămîntenilor rece și nepăsătoare ca o viziune într-un cristal: pură, depărtată și ireală. O lume în care nu se simțea căldura și mingiietoarea diversitate a terestrelor culori roșii, portocalii și galbene.

Șiraguri de orașe se zăreau în ambele emisfere ale planetei, în regiunile corespunzătoare zonelor polare și temperate ale Pămîntului. Către ecuator munții deveneau tot mai ascuțiți și mai întunecoși. Piscuri colțuroase se înălțau de-a dreptul din marea a cărei oglindă era tulburată de aburi. Coastele lanțurilor muntoase se răsfireau în sensul latitudinii, mărginind regiunile tropicale. Acolo se învîrtejeau mase compacte de vaporî sinelii: din pricina căldurii venite de la Soarele albastru, acidul fluorhidric, evaporîndu-se repede, încărcă atmosfera de colosale fronturi de nori, care porneau spre zonele temperate, se condensau și reveneau în zona ecuatorială, într-o revărsare de cascade. Stăvilare uriașe țineau piept tumultului acestor torente,

le captau în tuneluri și canale, pentru a le folosi ca izvor de energie în uzinele planetei.

Străluceau orbitor țărîmuri acoperite cu uriașe cristale de cuarț; de bună-seamă că în apele mărilor fluorhidrice siliciul juca oarecum rolul sării din mările terestre. Clădirile orașelor se vedeau tot mai aproape. Contururile lor se profilau net în lumina rece, vineție a cerului. Oriunde priveai, toate suprafețele locuite ale planetei — cu excepția regiunii ecuatoriale, ascunsă sub un albastru zăbranic de aburi și care rămânea un semn de întrebare — purtau amprenta muncii și a gândirii creatoare omenești. Pe acea planetă fuseseră săvîrșite mai multe transformări decît pe Pămînt, unde mai rămăseseră vaste suprafețe de păduri, de ruine antice și exploatari părăsite*.

Rodul activității depuse de miliarde de oameni în decurs de nemăsurate generații se înălța mai sus decît munții, acoperea întreaga față a planetei fluorice.

Viața domina de asemenea atît cuprinsurile zbuciumate ale mărilor cit și atmosfera densă pe care o străbăteau puternicele raze ale Soarelui albastru și sarcini electrice de valori extraordinare.

Pămîntenii contemplau aceste priveliști, iar gîndul le zbura la planeta lor natală. Ei o vedeau cu totul altfel de cum și-o reprezentau strămoșii lor îndepărtați. Dacă pentru aceștia imaginea Pămîntului era legată de locul în care s-au născut și au trăit: de vreo cîmpie întinsă, de vreun codru silhuit, de cîte un munte cu cleanturi pleșuve, de cine știe ce țărîmuri însoțite — în închipuirea astronautilor lui „Tellur“ apărea întregul glob terestru cu toată varietatea lui de zone. În această imagine se contopeau și minunate stepe argintii**, răscolite de vînt, și bătrîne păduri de brazi și de cedri, de mestecenii albi, de palmieri intraripați și eucalipti giganticii. Ii încintau și țărîmurile pierdute în ceață ale ținuturilor nordice cu stînci acoperite de mușchi, și albul recifelor de corali pe fondul siniliu al mărilor tropicale. Splendide erau crestele maiestoase inaccesibile ale munților, pe care omătul scinteia orbitor, stranie era ceața diafană, tremurătoare și iluzorie de deasupra pustiurilor. Și parcă vedeau aievea mărățele fluvij ce curgeau domoale, rîurile ce goneau printre stînci și peste praguri ca

* Pămîntenii — care s-au avîntat în cosmos și au descoperit noi planete cu oxigen și condiții optime de viață — nu mai aveau nevoie să lucreze tot uscatul globului pămîntesc. De aceea multe suprafețe erau transformate în parcuri sau monumente naturale, mai erau păstrate cîmpii, păduri și chiar pustiuri, pentru a reda naturii terestre întreaga varietate care-i fusese răpită.

Dimpotrivă, „oamenii fluorici” — fiind izolați pe planeta lor ca într-o închisoare, deoarece în spațiile siderale apropiate nu exista vreun corp ceresc similar — aveau nevoie de tot cuprinsul uscatului, care, din nefericire pentru ei, devenea și mai neîndestulător, din pricina toridelor zone ecuatoriale, unde se evaporă oceanul fluorhidric (n. a.)

** E vorba despre stepele patriei mele pe care cresc negara și peitnul (n. a.)

adevărate herghelii de cai înspumați. Își mai aminteau de belșugul culorilor, de varietatea florilor, de cerul cu albăstrimile lui terestre și cu norii săi atât de asemănători unor păsări albe, de zilele dogorite de arșiță și de acelea mohorite, ploioase, de continua schimbare a anotimpurilor anului. Și printră toate aceste bogății ale naturii, o și mai mare diversitate de oameni: cu frumuseți, aspirații, speranțe și v.suri, cu bucurii și neîcazuri, cu lacrimi și tristeți!

Noi, pămîntenii, făpturi ale unui văzduh încărcat cu oxigen, care poate fi întilnit în cosmos de sute de mii de ori mai lesne, am găsit și vom mai găsi încă multe condiții prielnice vieții, vom descoperi, vom întilni și ne vom uni cu semenii noștri — oamenii altor planete. Dar ei? Născuți într-o atmosferă fluorică atât de neobișnuită, cu albuminele și oasele lor fluorice, cu singele lor format din globule albastre, care absorb fluorul, cum globulele noastre roșii absorb oxigenul, ei ce-or să facă?

Acești inși sint constrinși să rămînă pe planeta lor. Și desigur că de mult tot caută ei alte ființe aïdoma lor sau măcar alte planete cu o atmosferă fluorică. Dar cum să găsească în bezele siderale asemenea rarissime excepții, cum să ajungă pină la ele înfruntînd mii de ani-lumină? Dezamăgirea pe care ei o încercaseră în momentul întilnirii cu oamenii care respiră oxigen era de înțeles.

În locul fantasticeilor priveliști, ciudatul aparat din galeria străinilor aduse acum înaintea pămîntenilor imaginea unor construcții titanice. Zidurile înclinate spre interior aminteau arhitectura clădirilor tibetane. Nicăieri nu se zăreau unghiuri drepte și planuri orizontale — formele se arcuiau armonios, trecînd de la planul vertical la cel orizontal prin niște întorsături elicoidale sau în formă de spirală.

În depărtare se ivi ceva al cărui contur semăna cu un oval răsucit. Cînd imaginea se apropie și deveni mai clară, se putu vedea că partea de jos a ovalului era un drum lat, care urca în vultă și dispărea în intrarea colosală a unui edificiu de întinderea unui oraș. Deasupra acestui portal, se aflau mari semne albastre, chenăruite în roșu și care aduceau cu suprafața unei ape domoale peste care a pornit să sufle o dulce adiere.

Și iată uriașa intrare tot mai aproape. În interiorul ei se deschidea o sală enormă, slab luminată, cu pereți luminescenți ca fluoritul.

*
* * *

Deodată, cînd nimeni nu se aștepta, imaginea dispăru. Pămîntenii care se pregătiseră să vadă ceva cu totul neobișnuit rămaseră buimăciți: în partea cealaltă a galeriei se aprinse obișnuită lumină albastră; ecranul cu grații, făcut dintr-un metal roșu, se strînse,

luncă laterală, iar în locul său se arătară din nou cosmonauții străini. De astă dată, ei se mișcau foarte repede, vădit agitați.

În momentul acela, pe ecranul astronavei albe apăru un șir de vederi. Ele prinseră a se succeda atât de iute încât privitorii abia reușeau să distingă imaginile.

Undeva, în străfundurile cosmosului, zbura o altă rachetă, tot atât de albă ca și aceea de lângă „Tellur“. Se vedea strălucitorul ei inel central cum se rotește risipind departe vârtejuri de raze. Deodată inelul rămase nemișcat, și din spațiul sideral, unde se oprise în vecinătatea unei stele pitice albastre, racheta începu să emită unde. Acestea înaintară vertiginos, până ce dădură de astronava de lângă „Tellur“. Oamenii de pe planeta fluorică interceptară mesajul, care pe ecranul pământinilor apărea sub forma unei linii punctate.

Din pieptul lui Muft Ang izbucni un oftat atât de greu, încât toți își priviră comandantul nedumeriți.

— Da! Ne vor părăsi curînd. Undeva foarte departe se află o altă cosmonavă albă. Nu știi în ce mod izbutesc ei să se înțeleagă... Nu-mi pot da seama ce puteri au pus ei în joc pentru a reuși să transmită comunicări la distanțele incommensurabile care despart cele două rachete. Cea de-a doua pare-se că a suferit o avarie. Apelul ei a ajuns pînă la străinii de lângă noi, sau, mai bine spus, pînă la prietenii noștri!

— Poate că nu-i vorba de vreo avarie, ci de descoperirea unui lucru foarte important! își dădu părerea Taina.

— N-ar fi exclus. Oricum ar sta însă lucrurile, ei tot ne vor părăsi. Trebuie să ne zorim la maximum dacă vrem să fotografiem și să însemnăm cît mai multe date. Principalul îl constituie hărțile lor, traseul pe care l-au străbătut, întîlnirile pe care le-au avut... Sînt convins că ei au mai dat peste oameni ca noi, deprinși să respire într-o atmosferă cu oxigen.

Din discuțiile purtate cu astronauții veniți din sistemul Soarelui albastru s-a stabilit că într-adevăr ei nu vor mai putea zăbovi decît cel mult douăzeci și patru de ore terestre. De aceea, pămîntenii, stimulați cu medicamente speciale, depuneau eforturi imense ca să nu se lase mai prejos de locuitorii planetei fluorice, a căror energie părea inepuizabilă.

Erau fotografiate textele și fotografiile cărților științifice, erau înregistrate sunetele limbii străine. Membrii celor două expediții făceau schimb de colecții de minerale, de ape și gaze, închise spre păstrare în lăzi străvezii, chemorezistente; chimiștii încercau să înțeleagă semnificația simbolurilor care exprimau structura substanțelor organice și anorganice. Istovită, Afra completa diagramele proceselor fiziologice, reproducea schemele și formulele genetice, studia stadiile embriologice ale dezvoltării organismului uman în condițiile

planetei fluorice. Nesfârșitele lanțuri moleculare ale albuminelor rezistente la fluoz erau extraordinar de asemănătoare cu acelea ale albuminelor noastre : aveau aceleași filtre de energie, aceleași zăgazuri pe care materia le-a ridicat împotriva entropiei*.

Au trecut 20 de ore. În galerie apărură Tey și Kary. Friuți de oboseală, ei aduceau „celorlalți“ un maldăr de hărți astrale, care reprezentau întregul drum parcurs de racheta terestră pînă la locul întîlnirii.

Echipajul cosmonavei albe se grăbea tot mai mult. Benzile fotomagnetice ale mașinilor de memorare terestre înregistrau poziția stelelor necunoscute, însemnate pe hărți cu ajutorul unor semne bizare. Pămîntenii consemnau datele astrofizice ivite în calea celor două rachete albe ; toate acestea aveau să le descifreze mai tirziu cu ajutorul unor tabele explicative pe care le primiseră de la prietenii lor cosmici.

La un moment dat se petrecu ceva care-i făcu pe oamenii Terrei să izbucnească în strigăte de bucurie. La început lingă o stea de pe ecran, apoi lingă o a doua, o a treia, a patra și a cincea, apărură cerculețe în interiorul cărora se roteau planete.

Iată acum prezentată schematic nu o singură astronavă, ci o întreagă flotă de rachete. De sub fuzelajul lor apărură platforme în care puteau fi văzute ființe îmbrăcate în scafandri și care, fără îndoială, erau oameni. Semnul atomului cu 8 electroni — oxigenul — încunună toate aceste imagini, dar cosmonavele de pe schemă erau legate numai de două planete : una situată în apropierea unui mare Soare roșu, iar alta care se învîrtea în jurul unei stele aurii de clasa spectrală — F. După cit se pare, pe celelalte trei planete, viața, deși se dezvoltă datorită oxigenului, nu ajunsese totuși la acel grad înalt care să îi permită locuitorilor să-și ia zborul în Cosmos. Și de fapt era posibil că pe acele corpuri cerești nici n-au apucat încă să apară făpturi raționale.

Pămîntenii nu reușiră să constate acest lucru, dar aveau la îndemînă date prețioase privitoare la căile ce duceau spre aceste lumi locuite, aflate la sute de parseci de locul în care se întîlniseră cele două rachete.

*
* *
*

Sosise timpul ca astronautii să-și ia rămas bun unii de la alții. Echipajele celor două cosmonave se aliniară de-o parte și alta a peretelui transparent. Pămîntenii și oamenii planetei fluorice — al

* Din punct de vedere fizic, organismul viu este un fel de filtru sau un fel de baraj care fie că oprește, fie că frînează entropia (adică degradarea sau dispersarea energiei) [n. a.]

cărei nume era greu de reprodus în graiul celor dinții — stăteau față-n față pentru ultima oară. Ei își zimbeau, își făceau gesturi amicale în care se putea citi regretul despărțirii, iar privirile ochilor inteligenți și plini de luare-aminte încercau parcă să fixeze în memorie emoționanta clipă.

Astronauții lui „Tellur“ fură cuprinși de un puternic sentiment de singurătate. Chiar plecarea de pe planeta lor natală și gândul că vor reveni abia după șapte secole nu li se părea o pierdere atât de dureroasă și ireparabilă. Pămîntenii nu puteau să se împace cu ideea că vor mai trece doar câteva minute și acești oameni frumoși, buni și atât de ciudați se vor topi pentru totdeauna în beznele Cosmosului, în căutarea altor făpturi ce trăiesc în medii asemănătoare.

Poate că abia acum au înțeles astronauții în întregime, cu întreaga-le ființă, că în toate strădaniile, căutările și visurile lor esențialul este omul. Pentru orice civilizație, pentru oricare stea, pentru întreaga Galaxie și pentru Universul cel infinit, principalul este omul, rațiunea, simțămintele, frumusețea, forța și viața lui!

Dăinuirea, dezvoltarea și fericirea omului, — iată fundamentala problemă a vremilor viitoare după victoria asupra Inimii de Șarpe, după nebuneasca, inconștienta și dăunătoarea irosire a energiei vitale în societățile umane inferior organizate.

Omul reprezintă unica forță în Cosmos capabilă să acționeze inteligent, să învingă cele mai dificile obstacole și să săvârșească o multilaterală și utilă transformare a lumii, adică să întroneze frumusețea unei existențe raționale și grandioase, plină de puternice și nobile simțăminte.

Comandantul străinilor făcu un semn. Tinăra care intruchipase frumusețea femeilor din planeta fluorică se îndreptă în grabă spre locul unde se afla Afra. Își desfăcu larg brațele și se lipi de peretele străveziu de parcă ar fi dorit s-o îmbrățișeze pe minunata femeie a Pămîntului. Afra, fără să-și dea seama că lacrimile i se prelingeau pe obraji, se repezi și ea cu brațele desfăcute spre cloazonul despărțitor și rămase asemenea unei pasări captivă zbătîndu-se îndărătul unui geam. Dar lumina din culoarul străinilor se stinse, iar geamul ce se întunecă era aidoma străfundurilor unei ape în care parcă s-ar fi scufundat toate năzuințele pămîntenilor.

Mutt Ang ceru să se aprindă lumina terestră; în coridorul celorlalți însă nu mai era nimeni.

— Grupul pentru lucrări exterioare să îmbrace costumele de scafandri! ordonă comandantul lui „Tellur“, tulburînd tăcerea apăsătoare ce se lăsase. Va trebui să desfacem legăturile dintre cosmonave. Mecanicii — la mașini! Astronavigatorul — la postul de comandă! Toată lumea să fie pregătită pentru zbor!

Oamenii părăsiră galeria luind cu sine toate aparatele. Numai Afra, învăluită de razele palide venite pieziș de la un hublou * deschis, înmărmurise înghețată, parcă de gerul spațiilor siderale.

— Afra, închidem ușa galeriei! strigă Tey Eron de undeva din inima rachetei. Să urmărim cum își vor lua zborul!

Tinăra femeie, dusă pe gânduri, se trezi la realitate și strigând: „Stai, Tey, așteaptă!”, alergă la comandant.

Uimit, Tey Eron rămase locului; după câteva clipe însă Afra se înapoie în fugă, fiind însoțită de însuși Mutt Ang.

— Tey, un proiector în galerie! Cheamă tehnicienii! Fixează din nou ecranul.

Oamenii prinseră a se agita ca în timpul unei avarii. Fasciculul puternic de raze pătrunse în adincul culoarului și începu să se aprindă și să se stingă regulat, asemenea unei locotorului de pe „Tellur” cu prilejul întilnirii astronavelor. Străinii își întreruseră lucrul și apărură în galerie. Pămîntenii dădură drumul luminii albastre de „430”. Înfrigurată, Afra se aplecă asupra tablei de desen care transmitea pe ecran schițele făcute la repezeală. Dublele lanțuri în spirală ale mecanismelor ereditare prezentate de pămîtenii trebuiau în ansamblu să coincidă cu acelea ale oamenilor de pe planeta fluorică.

Metabolismul ** organismului omenesc, reprezentat de Afra sub formă de diagramă, se asemăna cu transformările energiei radiante solare obținute prin intermediul plantelor. Tinăra femeie privi spre astronauții străini, după care șterse atomul fluorului, cu cei nouă electroni ai lui, și în locul său puse oxigenul.

Oamenii de pe planeta fluorică rămaseră uluiți. Comandantul lor făcu cițiva pași înainte, își lipi fața de peretele străveziu, și începu să studieze cu ochii lui mari schițele făcute la repezeală de Afra. Apoi, fără de veste, își strinse mîinile deasupra frunții și făcu o plecăciune adincă în fața femeii pămîtene.

Înțelesese ideea ce se născuse în mîntea Afrei, chiar în ultimele clipe ale despărțirii. Ea se gîndise la modificarea îndrăzneță a proceselor chimice care puneau în funcție complexul organism uman. Acționînd asupra mecanismului eredității, metabolismul fluoric trebuia substituit cu cel pe bază de oxigen. Desigur, aveau să fie păstrate toate particularitățile, întreaga ereditate a oamenilor fluorici, dar organismele lor aveau să fie determinate să funcționeze pe un alt fel energetic.

Această titanică problemă putea ridica însă asemenea dificultăți că pentru rezolvarea ei n-ar fi fost de ajuns nici chiar cele șapte secole ce-l mai despărteau pe „Tellur” de Pămînt, răstimp în care știința va fi făcut totuși uriași pași înainte...

* Ferăstruică a cosmonavei (nt).

** *Metabolism* — totalitatea proceselor nutritive de asimilare și dezasimilare produse în organism.

Dar cit de multe lucruri n-ar putea fi realizate prin eforturile comune ale celor două planete ! Mai cu seamă dacă li s-ar asocia și străduințele unor sermeni din alte lumi... Omenirea fluorică n-ar mai rămîne atît de stingheră, atît de pierdută în hăurile siderale.

Cînd oamenii din diferite planete, stele și galaxii se vor afla, se vor cunoaște și vor instaura o uriașă umanitate cosmică, poate că locuitorii cu pielea sură ai lumii fluorice vor fi învins izolarea cauzată de structura deosebită a organismului lor.

Nu era dar întemeiată tristețea ce-i năpădea acum la despărțire ! În definitiv, în ciuda particularităților fizice și ale mediului lor de viață, cele două semînii umane se asemănau și se găseau pe aceeași treaptă de dezvoltare.

Privind în ochii mari și oblici ai aceluia care comanda racheta albă, Afra avu impresia că citește în ei toate aceste gînduri. Sau poate că nu era decît reflexul propriilor ei idei ?

Dar pesemne că străinii aveau în forța rațiunii umane aceeași încredere pe care o manifestau și pămîntenii. Iată de ce chiar firava scinteie de speranță exprimată de Afra stîrnise în sufletele lor un asemenea ecou. Gesturile prietenești ale oamenilor de pe planeta fluorică nu mai semănau acum a semne de adio, ci făgăduiau clar noi întîlniri în viitor.

*
* *
*

Cele două rachete se depărtau lin, ferindu-se ca nu cumva putericele lor motoare auxiliare să provoace neajunsuri expediției prietene. Cosmonava albă se învălui la un moment dat într-o mantie de flăcări orbitoare. Cînd acestea se stinseră, înaintea pămîntenilor se căsca doar noaptea siderală.

„Tellur“ porni încet, apoi intră în pulsația, ce-i slujea drept pod peste genunile cosmice. Viriți în compartimentele lor de protecție, oamenii nu mai puteau vedea nici cum se scurtează lungimea de undă a cuantelor de lumină venite dinaintea, nici cum aștrii îndepărtați devin tot mai albaștri, iar apoi aproape violeți. Într-un firziu, „Tellur“ se cufundă în bezna spațiilor cosmice, după care inflorea și aștepta clocoțitoarea, fremătătoarea viață a Pămîntului...

(SFIRȘIT)

Abonamentele la revista „Știință și Tehnică” și la colecția de „Povestiri științifico-fantastice” se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiunile de difuzare a presei, precum și de către factorii și oficiile poștale.

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PRETUL 1 LEU